

Isotooppitutkimukset ja -hoidot Suomessa 2015

Jukka Liukkonen (toim.)

Isotooppitutkimukset ja -hoidot Suomessa 2015

Jukka Liukkonen (toim.)

Tämän raportin laadintaan ovat osallistuneet
Sampsa Kaijaluoto
Ritva Bly
Teemu Siiskonen
Juha Suutari

ISBN 978-952-309-410-9 (pdf)
ISSN 2243-1896

LIUKKONEN Jukka (toim.). Isotooppitutkimukset ja -hoidot Suomessa 2015. STUK-B 227. Helsinki 2018. 21 s + liitteet 19 s.

Avainsanat: isotooppitutkimukset, isotooppihoidot, radioaktiiviset lääkkeet, tietokonetomografia, kollektiivinen annos, efektiivinen annos

Tiivistelmä

Säteilyturvakeskus (STUK) on tehnyt selvityksen isotooppitutkimuksista ja hoidoista Suomessa vuonna 2015. Selvityksessä noudatettiin Suomen Kuntaliito ry:n julkaisemaa Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus 2015 -luokittelua.

Isotooppitutkimuksia tehtiin 41 739. Niistä 1 169 tehtiin lapsipotilaille ja 848 oli tieteellisiä tutkimuksia. Isotooppihoitojen lukumäärä oli 2 120. Vuonna 2015 isotooppitutkimusten määrä tuhatta asukasta kohden oli 7,6 ja isotooppihoitojen 0,39. Isotooppitutkimusten määrä on kasvanut hiukan vuoteen 2012 verrattuna. Silloin tutkimuksia tehtiin 7,5 tuhatta asukasta kohden. Isotooppihoitojen määrä on kasvanut. Vuonna 2012 niitä annettiin tuhatta asukasta kohden 0,34. Eri elimille tehdyistä tutkimuksista yleisimpiä olivat kasvainten kuvantaminen 30 %, luuston ja pehmytosien tutkimukset 26 %, ja verenkiertoelimistön tutkimukset 18 %. Vuonna 2012 vastaavat osuudet olivat 24 %, 33 % ja 16 %.

Vuonna 2015 isotooppitutkimuksista potilaille aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos oli 201,2 manSv, josta 162,2 manSv aiheutui radioaktiivisten lääkkeiden käytöstä ja 39,0 manSv tietokonetomografiatutkimuksista (TT). Efektiivinen annos kansalaista kohti oli 0,037 mSv, josta radioaktiivisten lääkkeiden osuus oli 0,030 mSv ja TT:n osuus 0,007 mSv. Efektiivinen annos on kasvanut vuoteen 2012 verrattuna, jolloin se oli 0,034 mSv. Radioaktiivisten lääkkeiden käytöstä aiheutunut keskimääräinen efektiivinen annos isotooppitutkimusta kohden oli 3,9 mSv. SPECT-TT- ja PET-TT- tutkimuksissa TT-kuvauksesta aiheutui lisäannosta keskimäärin 2,8 mSv tutkimusta kohti. Radioaktiivisten lääkkeiden aiheuttama keskimääräinen annos on kasvanut hiukan vuoden 2012 arvosta, joka oli 3,8 mSv. TT-kuvauksen efektiivinen keskimääräinen annos on puolestaan laskenut selvästi aiemmasta vuoden 2012 arvosta, joka oli 3,8 mSv. Kokonaisuudessaan isotooppitutkimusten aiheuttama kollektiivinen efektiivinen annos on kasvanut noin kymmenen prosenttia vuodesta 2012 vuoteen 2015. Kasvua on sekä radioaktiivisten lääkkeiden että TT-kuvausten osuuksissa. Isotooppitutkimuksista aiheutuneet annokset on laskettu aikuisille tehtyjen tutkimusten perusteella.

Selvityksessä pyydettiin tietoja myös isotooppiyksikössä käytettävistä laitteistoista. Vuonna 2015 Suomessa oli 21 gamma- tai SPECT-kameraa, 34 SPECT-TT-kameraa ja 14 PET-kameraa, joista 11 oli PET-TT-kameroita ja yksi PET-MRI-kamera.

LIUKKONEN Jukka (ed.). Nuclear medicine examinations and therapeutic treatments in Finland in 2015. STUK-B 227. Helsinki 2018. 21 pp + apps. 19 pp.

Key words: nuclear medicine examinations, radionuclide therapy, radiopharmaceuticals, computed tomography, collective dose, effective dose

Abstract

A survey on the use of radiopharmaceuticals in diagnostics and therapy in 2015 in Finland has been made by STUK - Radiation and Nuclear Safety Authority. The survey followed a coding system called in Finnish “Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus 2011” that has been published by The Association of Finnish Local and Regional Authorities.

The number of nuclear medicine examinations was 41 739, of which 1169 were paediatric examinations and 848 were performed as scientific research. The number of therapeutic treatments was 1879. The frequency of examinations per 1000 population was 7.6 and that of therapeutic treatments was 0.39. In 2012 the frequencies were 7.5 and 0.34 respectively. The most commonly performed examinations were by imaging of tumors 30%, followed by examinations of skeletal systems and soft tissues 26% and cardiovascular examinations 18%. In 2012 the corresponding proportions were 24%, 33% and 16%.

In 2015 the collective effective dose from nuclear medicine examinations was 201.2 manSv, of which 162.2 was caused by the use of radiopharmaceuticals and 39.0 manSv was caused by the computed tomography (CT) imaging. The mean effective dose to the population was 0.037 mSv per person, of which radiopharmaceuticals caused 0.030 mSv, and CT-imaging caused 0.007 mSv. The mean effective dose per examination from radiopharmaceuticals was 3.9 mSv. In SPECT/CT and PET/CT examinations CT imaging contributed to the mean effective dose by 2.8 mSv. In comparison with the year 2012, the collective effective dose has increased approximately 10%. Doses from nuclear medicine examinations include only adult examinations.

Information on imaging equipment was also requested. In 2015, there were 21 SPECT and gamma cameras in total, 34 SPECT/CTs, 14 PET cameras of which 11 PET/CTs and 1 PET/MRI.

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
ABSTRACT	4
1 JOHDANTO	7
2 MENETELMÄT	8
3 TULOKSET	9
3.1 Isotooppitutkimusten ja -hoitojen lukumäärät	9
3.2 Kollektiivinen efektiivinen annos	13
3.3 Isotooppikuvantamislaitteet	18
4 YHTEENVETO	19
5 KIRJALLISUUSVIITTEET	20
LIITE 1 SAIRAALAT, JOISSA TEHTIIN ISOTOOPPITUTKIMUKSIA TAI ANNETTIIN ISOTOOPPIHOITOJA VUONNA 2015	22
LIITE 2 ISOTOOPPITUTKIMUKSET JA -HOIDOT SAIRAANHOITOPHREITTÄIN VUONNA 2015	23
LIITE 3 AIKUISTEN TUTKIMUKSET VUONNA 2015	24
LIITE 4 LASTEN TUTKIMUKSET VUONNA 2015	34
LIITE 5 TIETEELLISET TUTKIMUKSET VUONNA 2015	37
LIITE 6 ISOTOOPPIHOIDOT VUONNA 2015	40

1 Johdanto

Säteilyturvakeskus (STUK) tekee ionisoivaa säteilyä hyödyntävistä lääketieteellisten tutkimusten määristä ja säteilyannoksista yhteenvedot ja laatii valtakunnalliset arviot säteilyn lääketieteellisestä käytöstä aiheutuvista säteilyaltistuksista ja niiden kehittymisestä. Tässä raportissa esitetään yhteenvedot isotooppitutkimusten ja hoitojen lukumääristä sekä isotooppitutkimuksista aiheutuneesta kollektiivisesta efektiivisestä annoksesta Suomessa vuonna 2015.

Toiminnanharjoittaja tallentaa tiedot, joiden avulla tutkittavalle tai hoidettavalle henkilölle toimenpiteestä aiheutunut säteilyaltistus voidaan tarvittaessa määrittää. Oleellista tietoa on, mikä radiologinen tutkimus tai toimenpide kullekin potilaalle on tehty tai mikä hoito on annettu sekä potilaalle annetun radioaktiivisen lääkkeen aktiivisuus, radionuklidi ja kemiallinen muoto. Myös isotooppitutkimukseen liittyvästä tietokonetomografiatutkimuksesta (TT-tutkimuksesta) tallennetaan sellaiset tiedot, että potilaan säteilyaltistus voidaan määrittää myös jälkikäteen.

STUK teki vuonna 2016 kyselyn isotooppitutkimuksista ja -hoidoista Suomessa vuonna 2015. Tavoitteena oli selvittää isotooppitutkimusten ja -hoitojen lukumäärät erikseen aikuis- ja lapsipotilaiden sekä tieteellisten tutkimusten osalta. Aikuisten osalta selvitetiin myös tutkimuksista aiheutuneet annokset. STUK on tehnyt isotooppitutkimuksia ja -hoitoja koskevia selvityksiä vuodesta 1975 lähtien, aluksi harvemmin ja vuodesta 1994 lähtien kolmen vuoden välein.

Isotooppitutkimuksissa optimoinnin välineenä voidaan käyttää vertailutasoja. Niillä tarkoitetaan potilaalle annettavan radioaktiivisen lääkkeen aktiivisuustasoa, joka on määritelty etukäteen ja jonka ei oleteta ylittyvän normaalikokoiselle potilaalle hyvän käytännön mukaan tehdyssä toimenpiteessä. Vertailutasot yleisimmille isotooppitutkimuksille annetaan Säteilyturvakeskuksen päätöksellä. Ajantasaiset päätökset ovat Säteilyturvakeskuksen kotisivuilla www.stuk.fi/saannosto.

2 Menetelmät

Kyselylomake lähetettiin kaikille turvallisuusluvan haltijoille, jotka turvallisuusluvan tietojen mukaan tekivät isotooppitutkimuksia tai antoivat isotooppihoitoja vuonna 2015. Näitä turvallisuusluvan haltijoita oli 25 vuonna 2015 (Liite 1). Jokaista tutkimus- ja hoitotyyppiä koskien kysyttiin käytettävää radioaktiivista lääkettä, keskimääräistä potilaalle annettavaa aktiivisuutta ja tutkimusten lukumäärää. SPECT-TT- ja PET-TT-tutkimusten osalta kysyttiin myös keskimääräistä TT-annosta (DLP, dose length product ja $CTDI_{vol}$, computed tomography dose index). Tiedot aikuisten ja lasten tutkimuksista ja hoidoista sekä terveille vapaaehtoisille ja potilaille tehdyistä tieteellisistä tutkimuksista ja hoidoista pyydettiin ilmoittamaan erikseen. Kyselyssä käytettiin Kuntaliiton tutkimus- ja toimenpideluokituksen mukaisia tutkimusnimikkeitä ja koodeja. Osalle isotooppitutkimuksista ei ollut Kuntaliiton julkaisemaa koodia ja tutkimusnimikettä, tällöin käytettiin isotooppiyksikön itse luomaa koodia ja tutkimusnimikettä tai kuntaliiton myöhemmin määrittlemää koodia ja nimikettä. Selvityksessä pyydettiin tietoja myös isotooppikuvantamislaitteista.

Säteilyannokset on laskettu käyttäen ICRP:n julkaisemia annosmuuntokertoimia (ICRP 53, 1988; ICRP 80, 1998; ICRP Addendum 5–7 to ICRP 53, 2004; ICRP 106, 2008; ICRP Addendum 4 to ICRP 53, 2014; ICRP Publication 128, 2015). Niille radioaktiivisille lääkkeille, joille ICRP:n julkaisuissa ei ole annettu kerrointa, on käytetty radioaktiivisen lääkkeen tuoteselosteessa ilmoitettua tai kirjallisuudessa raportoitua annosmuuntokerrointa. Aikasarjoja muodostettaessa uusimpia kertoimia on käytetty vain viimeisimmän eli vuoden 2015 aineiston osalta.

Isotooppitutkimuksiin liittyvien TT-tutkimusten efektiiviset annokset saatiin isotooppiyksikön ilmoittaman tutkimuksen keskimääräisen DLP-arvon ja kirjallisuudessa annetun anatomisen alueen annosmuuntokertoimen E_{DLP} tulona. Tutkimuskohtaisesti valittiin anatomisen alueen annosmuuntokerroin, joka parhaiten vastasi TT:ssä kuvattua aluetta.

Taulukko 1. Anatomisten alueiden mukaiset muuntokertoimet E_{DLP} efektiivisen annoksen laskemiseksi DLP_w -arvoista (weighted dose-length product).

Anatominen alue	E_{DLP} (mSv/(mGy-cm))	Lähde
Pää	0,0022	(Huda ym. 2008)
Pää ja kaula	0,0031	(Shrimpton ym. 2006)
Kaula	0,0059	(Shrimpton ym. 2006)
Rintakehä	0,017	(Huda ym. 2008)
Vatsa	0,016	(Huda ym. 2008)
Lantio	0,019	(Huda ym. 2008)
Vatsa ja lantio	0,015	(Shrimpton ym. 2006)
Vartalo	0,015	(Shrimpton ym. 2006)

3 Tulokset

3.1 Isotooppitutkimusten ja -hoitojen lukumäärät

Kyselyyn vastasivat kaikki 25 turvallisuusluvanhaltijaa, joille kysely lähetettiin. Vuonna 2015 isotooppitutkimuksia tehtiin 24 yksikössä ja isotooppihoitoja annettiin 23 yksikössä.

Vuonna 2015 isotooppitutkimusten määrä oli 41 739. Isotooppitutkimuksista 1 169 oli lasten tutkimuksia ja 848 tieteellisiä tutkimuksia. Tutkimusmääriä on seurattu vuodesta 1975 lähtien. 2000-luvulla tutkimusten kokonaismäärä on pysynyt lähes muuttumattomana (Pietilä ym. 1977, Asikainen 1984, Korpela 1996, Korpela 1999, Korpela 2002, Korpela 2005, Korpela 2008, Bly ym. 2011, Kaijaluoto 2014). Isotooppihoitoja annettiin 2 120. Isotooppitutkimusten lukumäärä tuhatta asukasta kohti oli 7,6 ja isotooppihoitojen 0,39. Liitteessä 2 on esitetty isotooppitutkimusten ja -hoitojen jakautuminen sairaanhoitopiireittäin.

Isotooppitutkimuksien lukumäärään ei ole laskettu niitä tutkimuksia, joissa potilas on kuvattu aikaisempaa tutkimusta varten annetulla aktiivisuudella (ns. lisäkuvaus) tai kuvaus on tehty isotooppihoitoa varten annetulla aktiivisuudella. Vuonna 2015 lisäkuvaus ja hoitoannoksella tehtyjä kuvauksia oli puolestaan 1 601. Tutkimukset, joissa potilaalle annetaan kaksi erillistä injektiota radioaktiivista lääkettä tai joissa potilas saa kahta erilaista radioaktiivista lääkettä (ns. kaksoisotooppitutkimukset) on tässä raportissa laskettu yhdeksi tutkimukseksi. Tällaisia tutkimuksia oli yhteensä 3 637.

Vuonna 2015 PET-tutkimuksia tehtiin 10 isotooppiyksikössä. PET-tutkimusten lukumäärä oli 8 973, sisältäen myös lapsille tehdyt ja tieteelliset tutkimukset. PET-tutkimuksia tehtiin 1,6 tuhatta asukasta kohden. PET-tutkimuksien määrä on lisääntynyt huomattavasti, sillä vuonna 2012 tutkimuksia tehtiin 6 354. Vuosien 2012 ja 2015 välillä PET-tutkimusten määrä on kasvanut 41 %.

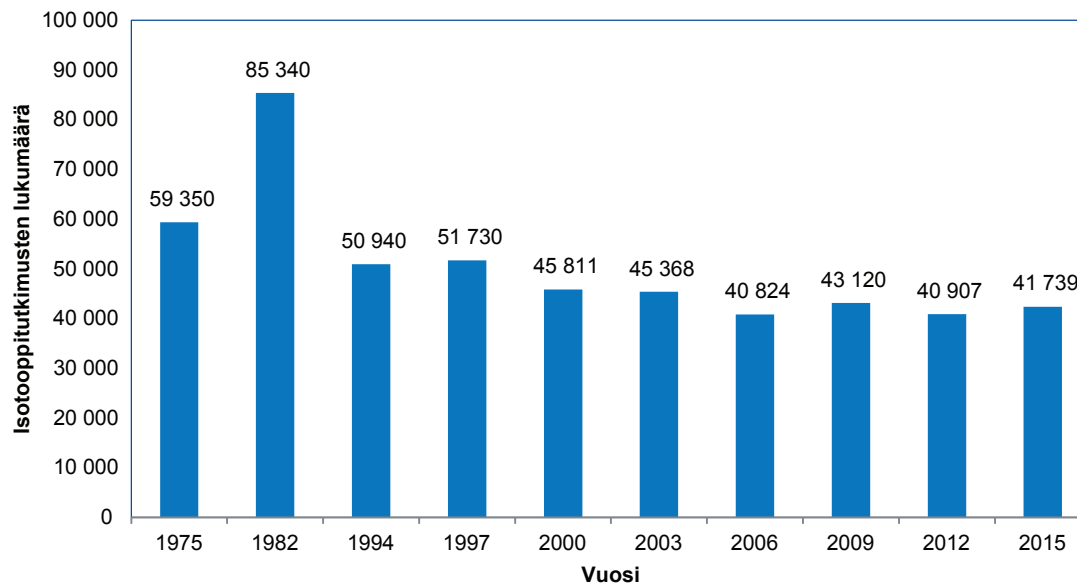
TT:n käyttö isotooppitutkimusten yhteydessä on myös lisääntynyt. Vuonna 2015 isotooppitutkimusten yhteydessä tehtiin 15 379 TT-kuvausta, kun vuonna 2012 oli tehty 9 186 kuvausta. Vuoteen 2012 verrattuna TT-kuvausten lukumäärä on kasvanut 67 %. TT-tutkimusten lukumäärän on raportoitu kasvaneen myös radiologisissa tutkimuksissa (Suutari 2016).

Yksityiskohtaiset tiedot aikuisille tehdyistä isotooppitutkimuksista on esitetty liitteessä 3, lapsille tehdyistä tutkimuksista liitteessä 4, tieteellisistä tutkimuksista liitteessä 5 ja isotooppihoidoista liitteessä 6. Yleisin tutkimus on luuston gammakuvaus, jonka osuus on 21,3 % kaikista tutkimuksista. Liitteiden taulukoissa esitetyt kussakin tutkimuksessa keskimäärin käytetyt aktiivisuudet on laskettu painottamalla isotooppiyksiköiden ilmoittamat keskimääräiset aktiivisuudet yksikössä tehtyjen kyseisten tutkimusten lukumäärän mukaan. Vaihteluväli on ilmoitettujen keskimääräisten aktiivisuuksien vaihteluväli. Taulukossa 2 on esitetty isotooppitutkimusten jakautuminen eri elinten tai kehon osien mukaan. Kuvassa 1 on esitetty isotooppitutkimusten määrät vuosina 1975–2015. Kuvassa 2 on esitetty PET-tutkimusten määrät vuosina 2003–2015. Kuvassa 3 on esitetty eri radionuklideilla tehtyjen isotooppitutkimusten prosentuaaliset osuudet kaikista tutkimuksista vuonna 2015. Kuvassa 4 on esitetty eri radionuklideilla tehtyjen isotooppitutkimusten määrät ja kuvassa 5 isotooppihoitojen määrät vuosina 1975–2015.

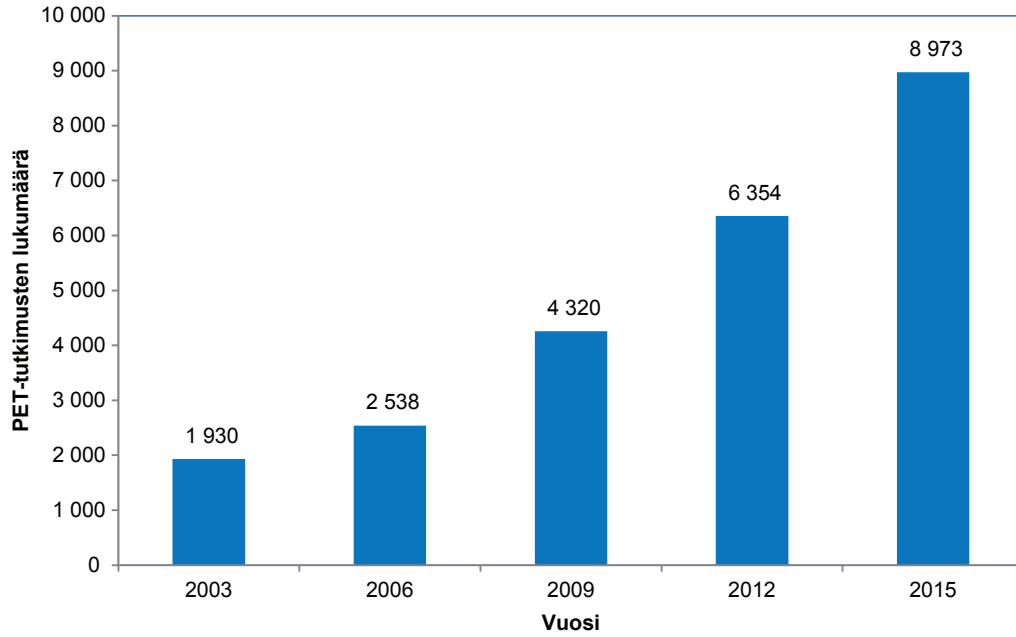
Vuonna 2015 isotooppitutkimuksia tehtiin käyttäen radionuklideja ^{11}C , ^{15}O , ^{18}F , ^{51}Cr , ^{68}Ga , ^{75}Se , $^{99\text{m}}\text{Tc}$, ^{111}In , ^{123}I , ^{131}I ja ^{201}Tl . Isotooppitutkimuksista 68,3 % tehtiin $^{99\text{m}}\text{Tc}$:lla leima-
tuilla radioaktiivisilla lääkkeillä. Vuonna 2012 näiden osuus oli 75,2 %. Isotooppihoidoissa käytettiin radionuklideja ^{32}P , ^{90}Y , ^{131}I , ^{153}Sm , ^{169}Er , ^{177}Lu , ^{186}Re ja ^{223}Ra vuonna 2015.

Taulukko 2. Eri elimille tehtyjen isotooppitutkimusten lukumäärät vuonna 2015.

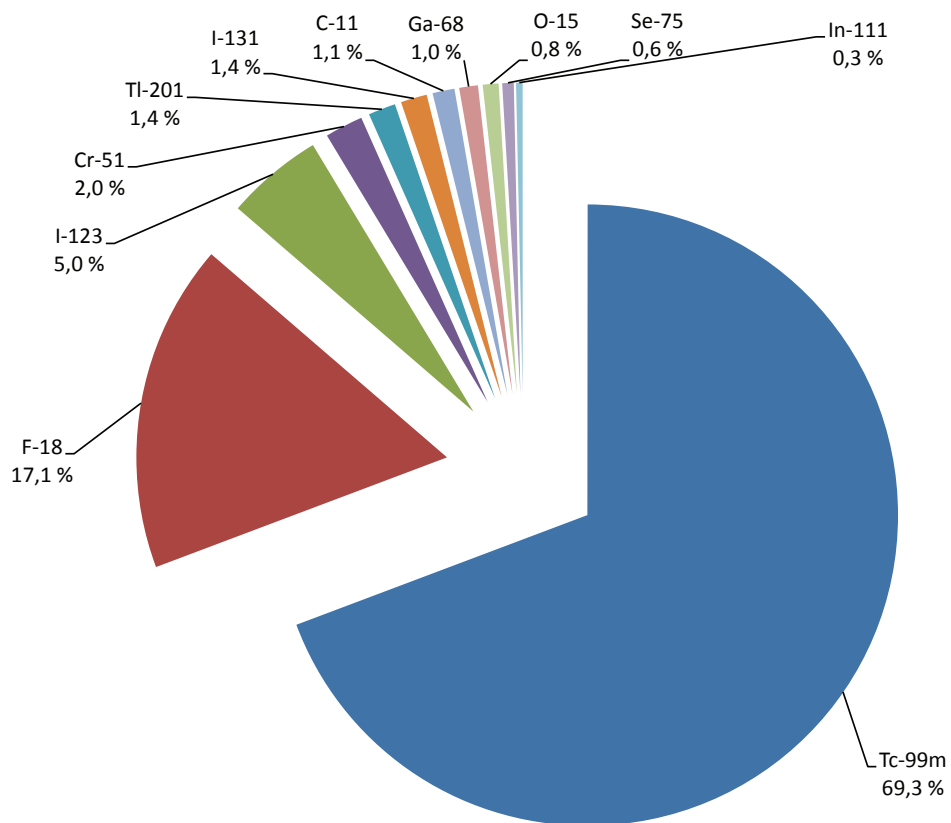
Tutkimuksen kohde	Aikuisten tutkimukset	Lasten tutkimukset	Tieteelliset tutkimukset	Kaikki yhteensä	Osuus (%)
Kasvainten kuvantaminen	11 817	98	561	12 476	29,9
Luusto ja pehmytosat	10 706	124	55	10 885	26,1
Verenkiertoelimistö	7 477	10	52	7 539	18,1
Hengityselimistö	2 800	3	0	2 803	6,7
Virtsa- ja sukupuolielimet	1 992	424	10	2 426	5,8
Aivot / Hermosto	2 106	25	170	2 301	5,5
Endokrinologiset tutkimukset	1 668	3	0	1 671	4,0
Ei-kuvantamistutkimukset	547	441	0	988	2,4
Ruuansulatuselimistö	443	41	0	484	1,2
Muut kuvantamistutkimukset	166	0	0	166	0,4
Yhteensä	39 722	1 169	848	41 739	100,0

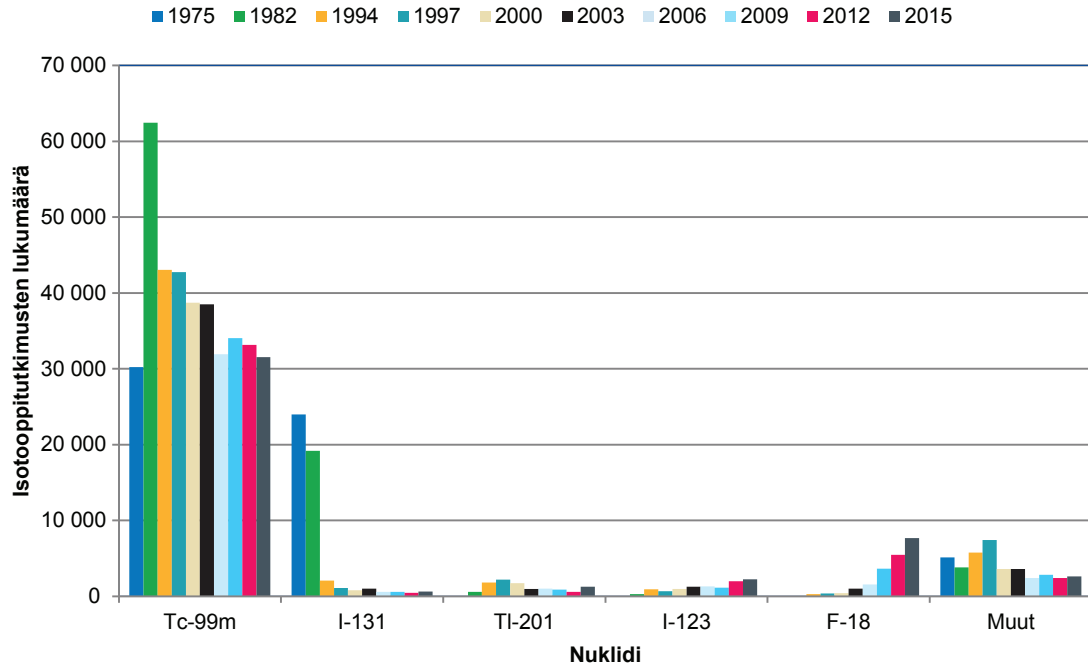
Kuva 1. Isotooppitutkimusten lukumäärät vuosina 1975, 1982, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

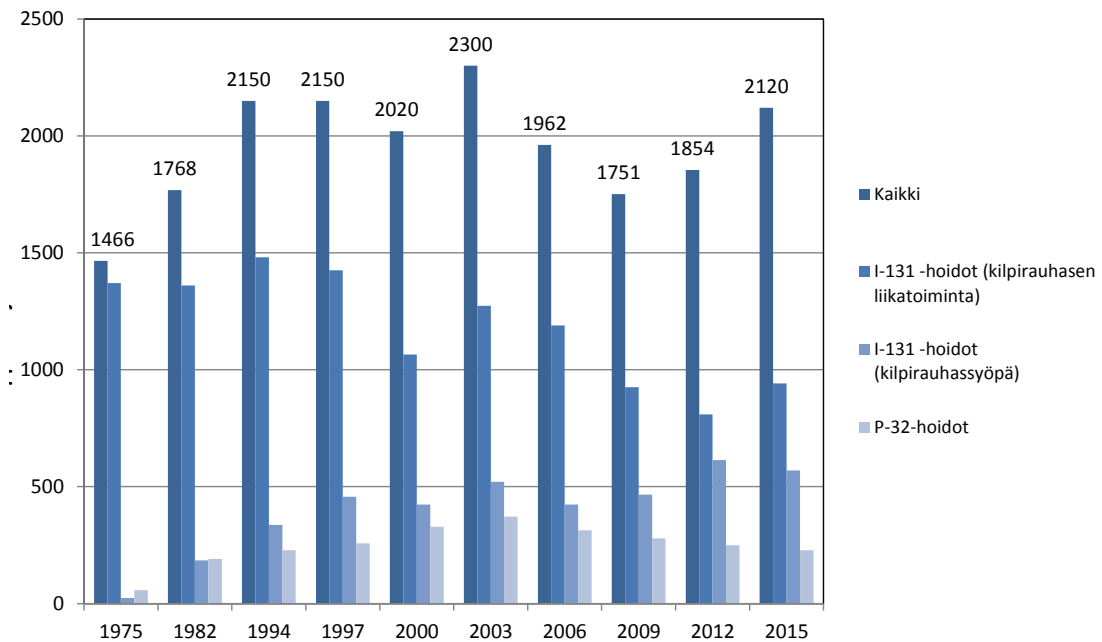
Kuva 2. PET-tutkimusten lukumäärät vuosina 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

Kuva 3. Eri radionuklideilla tehtyjen isotooppitutkimusten osuudet vuonna 2015.

Kuva 4. Eri radionuklideilla tehtyjen isotooppiutkimusten lukumäärät vuosina 1975, 1982, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

Kuva 5. Isotooppihoitojen lukumäärät vuosina 1975, 1982, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

3.2 Kollektiivinen efektiivinen annos

Vuonna 2015 isotooppitutkimuksista aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos Suomessa oli 201,2 manSv ja tästä asukasta kohti laskettu keskimääräinen efektiivinen annos oli 0,037 mSv. Isotooppitutkimuksiin kuuluneista TT-kuvauksista aiheutunut altistus on laskettu mukaan kollektiiviseen efektiiviseen annokseen. Taulukossa 3 on esitelty kollektiivisen efektiivisten annoksen jakautuminen radioaktiivisten lääkkeiden käytön ja TT-kuvausten kesken. Radioaktiivisista lääkkeistä aiheutuva keskimääräinen efektiivinen annos isotooppitutkimusta kohden oli 3,9 mSv. SPECT-TT- ja PET-TT -tutkimuksiin kuuluvasta TT-kuvauksesta aiheutui myös keskimäärin 2,8 mSv:n efektiivinen annos tutkimusta kohden. Tutkimusten keskimääräisiä efektiivisiä annoksia on esitetty taulukossa 4. Vuonna 2012 kollektiivinen efektiivinen annos radioaktiivista lääkkeistä oli 150,3 manSv.

Taulukko 3. Kollektiivinen efektiivinen annos isotooppitutkimuksissa vuonna 2015.

	Kollektiivinen efektiivinen annos (manSv) *)	Keskimääräinen efektiivinen annos kansalaista kohti (mSv)
Radioaktiiviset lääkkeet	162,2	0,030
TT-kuvaukset	39,0	0,007
Yhteensä	201,2	0,037
*) Aikuisille tehdyistä tutkimuksista aiheutunut annos.		

Taulukko 4. Keskimääräisiä efektiivisiä annoksia isotooppitutkimuksissa vuonna 2015.

Tutkimus	Keskimääräinen efektiivinen annos (mSv)
Gammakuvaus ja SPET	3,1
PET	2,4
PET-MRI	3,0
PET-TT	9,3
SPET-TT	6,4

Taulukossa 5 on esitetty eri radionuklideilla tehtyjen isotooppitutkimusten määrät, niiden osuudet kaikista tutkimuksista ja eri radionuklideilla aikuisille tehdyistä tutkimuksista aiheutuneiden efektiivisten annosten osuudet kollektiivisesta efektiivisestä annoksesta vuonna 2015. Kuvassa 6 on esitetty isotooppitutkimuksista aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos ja kuvassa 7 keskimääräinen efektiivinen annos isotooppitutkimusta kohti vuosina 1975–2015.

Kymmenen yksittäiselle potilaalle suurimman efektiivisen annoksen vuonna 2015 aiheuttanutta tutkimusta on listattu kahdella eri tavalla. Taulukossa 6 efektiivinen annos on laskettu tutkimuksessa käytettyjen radioaktiivisten lääkeaineiden perusteella. Taulukossa 7 efektiiviseen annokseen on laskettu radioaktiivisten lääkeaineiden lisäksi myös TT-kuvauksesta aiheutuva annos.

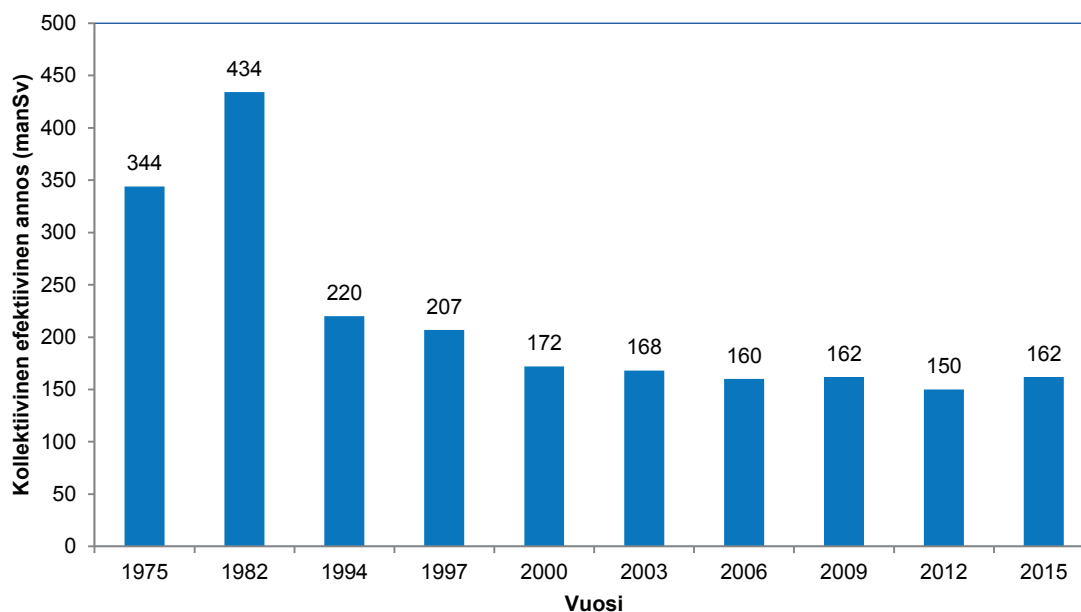
Taulukossa 8 ja 9 on esitelty kymmenen kollektiivisen efektiivisen annoksen kannalta merkittävintä isotooppitutkimusta vuonna 2015. Taulukossa 8 eri tutkimuksista aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos on radioaktiivisten lääkkeiden käytöstä aiheutunut annos. Taulukossa 9 kollektiivisen efektiivisen annoksen laskennassa on otettu huomioon radioaktiivisten lääkkeiden käytöstä aiheutuvan annoksen lisäksi myös TT-kuvauksesta aiheutuva annos.

Taulukko 5. Yleisimpien radionuklideilla tehtyjen isotooppitutkimusten määrät, niiden osuudet kaikista tutkimuksista, niistä aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos ja niistä aiheutuneiden annosten osuudet kollektiivisesta efektiivisestä annoksesta vuonna 2015.

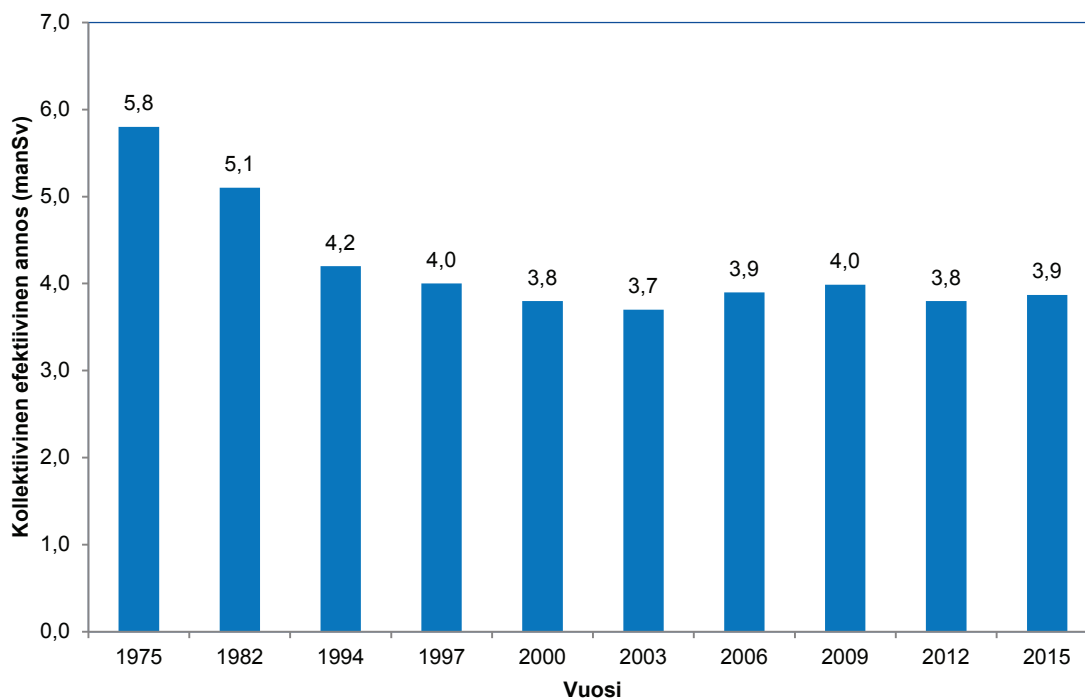
Radionuklidi	Tutkimusten lukumäärä	Osuus tutkimusten määrästä (%)	Kollektiivinen efektiivinen annos radiolääkkeestä (manSv)**)	Osuus radioaktiivisten lääkkeiden aiheuttamasta kollektiivisesta annoksesta (%)
Tc-99m	31 150	69,3	76,8	47,4
F-18	7 675	17,1	43,4	26,7
I-123	2 265	5,0	7,6	4,7
Cr-51	893	2,0	0,0	0,0
Tl-201	637	1,4	10,1	6,2
I-131	614	1,4	20,3	12,5
C-11	508	1,1	1,2	0,7
Ga-68	436	1,0	1,1	0,7
O-15	376	0,8	0,3	0,2
Se-75	268	0,6	0,1	0,0
In-111	153	0,3	1,3	0,8
Yhteensä	44 975^{*)}	100,0	162,3	100,0

^{*)} Tässä taulukossa tutkimukset, jotka on tehty kahta radionuklidia käyttäen, on laskettu kahdeksi tutkimukseksi. Muualla tässä raportissa ne on laskettu yhdeksi tutkimukseksi.

^{**)} Aikuisille tehdyissä tutkimuksissa avolähteistä aiheutunut annos.

Kuva 6. Isotooppitutkimuksista aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos vuosina 1975, 1982, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

Kuva 7. Keskimääräinen efektiivinen annos isotooppitutkimusta kohti vuosina 1975, 1982, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012 ja 2015.

Taulukko 6. Kymmenen potilaalle radioaktiivisesta lääkkeestä aiheutuvan säteilyannoksen kannalta merkittävintä isotooppitutkimusta vuonna 2015.

Tutkimus/radioaktiivinen lääke	Potilaalle aiheutuva keskimääräinen efektiivinen annos (mSv/tutkimus)
BC1AQ Lisämunuaiskuoren SPET ja matala-annos TT / I-131 norkolesteroli	72,0
JN6PN Tulehduspesäkkeen gammakuvaus soluleimauksella (koko keho) / In-111 granulosityytit	51,0
BC1AN Lisämunuaiskuoren gammakuvaus / I-131 norkolesteroli	43,2
FM3CN Sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa ja rasituksessa / Tl-201 ioni	15,9
EP1DR Kaulan aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 EF5	12,0
JN5PN Kilpirauhasmetastaasien gammakuvaus (koko keho) / I-131 jodidi, otto 0 %	11,5
JN5AQ Kilpirauhasmetastaasin SPET ja matala-annos TT / I-131 jodidi, otto 0 %	11,3
BA1AN Kilpirauhasen gammakuvaus / I-131 jodidi	11,2
JN5AQ Kilpirauhasmetastaasin SPET ja matala-annos TT / I-131 jodidi	11,2
BB1BQ Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia, SPET ja matala-annos TT / Tc-99m MIBI / I-123 jodidi	10,4

Taulukko 7. Kymmenen potilaille radioaktiivisesta lääkkeestä ja TT-kuvauksesta yhteensä aiheutuvan säteilyannoksen kannalta merkittävintä isotooppitutkimusta vuonna 2015.

Tutkimus/radioaktiivinen lääke	Potilaalle aiheutuva keskimääräinen efektiivinen annos (mSv/tutkimus)		
	Radioaktiiviset lääkkeet	TT	Yhteensä
BC1AQ Lisämunuaiskuoren SPET ja matala-annos TT / I-131 norkolesteroli	72,0	*	72,0
JN6PN Tulehduspesäkkeen gammakuvaus soluleimauksella (koko keho) / In-111 granulosyytit	51,0		51,0
BC1AN Lisämunuaiskuoren gammakuvaus / I-131 norkolesteroli	43,2		43,2
KE1DR Eturauhasen aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 FCH	6,5	9,8	16,4
XX1XR Sukuhormoniaineenvaihdunnan PET-TT (FES) / F-18 FES	9,8	6,3	16,1
FM3CN Sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa ja rasituksessa / TI-201 ioni	15,9		15,9
JN5DR Kehon aineenvaihdunnan laaja PET-TT / F-18 FDG	5,4	10,0	15,4
NK6DR Luuston aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 NAF	4,1	10,3	14,4
EP1DR Kaulan aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 EF5	12,0	0,3	12,4
JN4DR Keskikehon (kulmakarvoista munuaistasolle) aineenvaihdunnan PET-TT / C-11 metioniini	3,6	8,6	12,2

*) TT:n aiheuttamaa efektiivistä annosta ei ole ilmoitettu.

Taulukko 8. Kymmenen yksinomaan radioaktiivisesta lääkkeestä aiheutuneen kollektiivisen annoksen kannalta merkittävintä isotooppitutkimusta vuonna 2015.

Tutkimus/radioaktiivinen lääke	Tutkimusten lukumäärä ^{*)}	Keskimääräinen efektiivinen annos radioaktiivisista lääkkeistä tutkimusta kohti (mSv)	Kollektiivinen efektiivinen annos radioaktiivisista lääkkeistä (manSv) ^{**)}	Osuus radioaktiivisista lääkkeistä aiheutuneesta kollektiivisesta annoksesta (%)
NK6AN Luuston gammakuvaus /Tc-99m fosfaatit ja fosfonaatit	7 854	3,1	24,50	17,4
JN5DR Yläkehon (kulmakarvoista reisiin) aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 FDG	2 730	5,7	15,43	11,0
JN4JR Koko kehon aineenvaihdunnan laaja PET-TT / F-18 FDG	1 923	6,2	11,99	8,5
FM3CN Sydänlihaskuvauksen gammakuvaus levossa ja rasiuksessa /TI-201 ioni	637	15,9	10,12	7,2
FM1TQ Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos TT levossa ja rasiuksessa /Tc-99m tetrofosmiini lepo /Tc-99m tetrofosmiini rasiutus	1 787	5,3	9,55	6,8
BB1BQ Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia, SPET ja matala-annos TT /Tc-99m MIBI / I-123 jodidi	504	14,3	7,19	5,1
FM1FN Sydämen pumpputoiminnan gammakuvaus, tasapainotila /Tc-99m erytrosyytit	1 425	4,4	6,21	4,4
BB1BN Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia /Tc-99m MIBI / I-123 jodidi	384	10,3	3,94	2,8
AA5EN Aivoreseptoreiden tai kuljettajaproteiinien gammakuvaus / I-123 DaTSCAN	905	4,3	3,92	2,8
FM2CN Sydänlihaskuvauksen gammakuvaus rasiuksessa /Tc-99m tetrofosmiini rasiutus	740	4,3	3,15	2,2

^{*)} Aikuisille tehdyt kliiniset tutkimukset.
^{**)} Kollektiivinen efektiivinen annos radioaktiivisista lääkkeistä oli vuonna 2015 yhteensä 162,2 manSv.

Taulukko 9. Kymmenen kollektiivisen annoksen kannalta merkittävintä isotooppitutkimusta vuonna 2015 sisältäen radioaktiivisesta lääkkeestä ja TT:stä aiheutuneet annokset.

Tutkimus/radioaktiivinen lääke	Tutkimusten lukumäärä ^{*)}	Keskimääräinen efektiivinen annos tutkimusta kohti (mSv)			Kollektiivinen efektiivinen annos (manSv) ^{**)}	Osuus kollektiivisesta annoksesta (%)
		Radioaktiivinen lääke	TT	Yht.		
JN5DRYlähkehon (kulmakarvoista reisiin) aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 FDG	2 730	5,5	3,6	9,1	25,46	14,2
NK6AN Luuston gammakuvaus /Tc-99m fosfaatit ja fosfonaatit	7 854	3,1		3,1	24,50	13,6
JN4JR Koko kehon aineenvaihdunnan laaja PET-TT / F-18 FDG	1 923	6,2	4,8	11,1	21,31	11,9
FM1TQ Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos TT levossa ja rasituksessa / Tc-99m tetrofosmiini lepo /Tc-99m tetrofosmiini rasitus	1 787	5,3	1,3	6,6	11,85	6,6
FM3CN Sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa ja rasituksessa /TI-201 ioni	637	15,9		15,9	10,12	5,6
BB1BQ Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia, SPET ja matala-annos TT / Tc-99m MIBI / I-123 jodidi	504	14,3	1,0	15,3	7,69	4,3
FM1FN Sydämen pumpputoiminnan gammakuvaus, tasapainotila /Tc-99m erytrosyytit	1 425	4,4		4,4	6,21	3,5
KE1DR Eturauhasen aineenvaihdunnan PET-TT / F-18 FCH	320	6,5	9,8	16,4	5,24	2,9
JN4KR Koko kehon aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-TT / F-18 FDG	401	6,1	5,5	11,6	4,66	2,6
BB1BN Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia /Tc-99m MIBI / I-123 jodidi	384	10,3		10,3	3,94	2,2

^{*)} Aikuisille tehdyt kliiniset tutkimukset.
^{**)} Kollektiivinen efektiivinen annos aikuisten tutkimuksista oli vuonna 2015 yhteensä 201,2 manSv.

3.3 Isotooppikuvantamislaitteet

Selvityksessä pyydettiin tietoja myös isotooppiyksikössä käytettävistä laitteistosta. Vuonna 2015 Suomessa oli 21 gamma- tai SPECT-kameraa, 34 SPECT-TT-kameraa ja 14 PET-kameraa, joista 11 oli PET-TT-kameroita ja yksi PET-MRI-kamera.

4 Yhteenveto

Isotooppitutkimusten määrä on kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2015 noin 2,0 % ja isotooppihoitojen määrä on kasvanut noin 14,3 %. Vuonna 2015 isotooppitutkimusten lukumäärä 1 000 asukasta kohti oli 7,6. YK:n tieteellisen komitean UNSCEARin (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation) mukaan vuosittainen isotooppitutkimusten lukumäärä 1 000 asukasta kohden kehittyneiden maiden ryhmässä (HCL I -ryhmässä) oli 19 (UNSCEAR 2008). Suomessa tehdään siis kansainvälisesti verrattuna vähän isotooppitutkimuksia. Vuonna 2015 Suomessa yleisin tutkimus oli luuston gammakuvaus, jonka osuus kaikista tutkimuksista oli 18,7 %. Suurin osa tutkimuksista oli vuonna 2015 kasvainten kuvantamista. Näiden tutkimuksien osuus oli 29,9 %. Seuraavaksi eniten tehtiin luuston ja pehmytosten tutkimuksia 26,1 % ja verenkiertoelämien tutkimuksia (18,1 %).

Isotooppitutkimuksista 69,3 % (31 150) tehtiin ^{99m}Tc -leimatuilla radioaktiivisilla lääkkeillä. ^{99m}Tc :lla leimattujen radioaktiivisten lääkkeiden käyttö väheni 5,9 prosenttiyksikköä vuoteen 2012 verrattuna.

PET-tutkimusten määrä on kasvanut jo pidemmän aikaa: muutos vuosien 2012 ja 2015 välillä on 41 %.

Isotooppitutkimusten ja -hoitojen määrissä 1 000 asukasta kohden on suuria eroja eri sairaanhoitopiirien välillä. Tuhatta asukasta kohden eniten tutkimuksia tehtiin Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä (11,5) ja vähiten Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä (5,3). Vastaavasti isotooppihoitoja annettiin eniten Lapin sairaanhoitopiirissä (0,61) ja vähiten Kymenlaakson sairaanhoitopiirissä (0,10). Ahvenanmaalla hoitoja ja tutkimuksia ei tehty, koska siellä ei ole isotooppiyksikköä.

Isotooppitutkimuksissa radioaktiivisista lääkkeistä aiheutunut kollektiivinen efektiivinen annos oli Suomessa vuonna 2015 noin 7,9 % suurempi kuin vuonna 2012. Kollektiivinen efektiivinen annos asukasta kohden oli 0,030 mSv, kun vastaavasti UNSCEARin HCL I -maissa se oli 0,12 mSv asukasta kohden. Radioaktiivisista lääkkeistä aiheutuneen kollektiivisen annoksen kannalta merkittävimmät yksittäiset tutkimukset Suomessa vuonna 2015 olivat luuston gammakuvaus (^{99m}Tc :lla leimatut fosfaatit ja fosfonaatit), yläkehon ja koko kehon aineenvaihdunnan laaja PET-TT (^{18}F :lla leimattu FDG) ja sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa ja rasituksessa (^{99m}Tc -tetrofosmiini ja ^{201}Tl -kloridi).

5 Kirjallisuusviitteet

Asikainen M. Radionuklidien käyttö isotooppiagnostiikassa ja hoidoissa 1982. STUK-B 60. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 1984.

Bly R, Järvinen H, Korpela H, Tenkanen-Rautakoski, Mäkinen A. Estimated collective effective dose to the population from X-ray and nuclear medicine examinations in Finland. *Radiation Protection Dosimetry* 2011; 147 (1–2): 233–236.

Huda W, Ogden KM, Khorasani MR. Converting dose-length product to effective dose at CT. *Radiology* 2008; 248 (3): 995.

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals. ICRP Publication 53. *Annals of the ICRP* 1988; 18: (1–4).

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals. Addendum to ICRP Publication 53. Also includes Addendum 1 to ICRP Publication 72. ICRP Publication 80. *Annals of the ICRP* 1998; 28: (3).

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals. Addendum 3 to ICRP Publication 53. Also includes Radiation exposure of hands in radiopharmaceuticals. ICRP Publication 106. *Annals of the ICRP* 2008; 38: (1–2).

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals. Addendum 4 to ICRP Publication 53. [PDF-dokumentti] 24.2.2014 [viitattu 27.1.2014]
<[http://www.icrp.org/publication.asp?id=ICRP Publication 106](http://www.icrp.org/publication.asp?id=ICRP%20Publication%20106)>

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals. Addendum 5, 6 and 7 to ICRP Publication 53, pre-publication version. [PDF-dokumentti] 22.7.2004 [viitattu 23.1.2014]
<[http://www.icrp.org/docs/P053_addenda 5-7 \(interim 2004-07-22\).pdf](http://www.icrp.org/docs/P053_addenda_5-7_(interim_2004-07-22).pdf)>

International Commission on Radiological Protection. Radiation dose to patients from radiopharmaceuticals: A compendium of current information related to frequently used substances. ICRP Publication 128. *Annals of the ICRP* 2015; 44: (2S).

Kaijaluoto S. Isotooppitutkimukset ja -hoidot Suomessa 2012. STUK-B 169. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 2014.

Korpela H. Radioaktiivisten lääkevalmisteiden käyttö Suomessa 1994. STUK-B-STO 34. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 1996.

Korpela H. Radioaktiivisten lääkevalmisteiden käyttö Suomessa vuonna 1997. STUK-B-STO 37. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 1999.

Korpela H. Radioaktiivisten lääkevalmisteiden käyttö Suomessa vuonna 2000. STUK-B-STO 47. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 2002.

Korpela H. Radioaktiivisten lääkevalmisteiden käyttö Suomessa vuonna 2003. STUK-B-STO 58. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 2005.

Korpela H. Radioaktiivisten lääkevalmisteiden käyttö Suomessa vuonna 2006. STUK-B-93. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 2008.

Pietilä P, Kettunen E, Rekonen A. Radioaktiivisten aineiden lääkinnällinen käyttö Suomessa 1975–1976. STL-B11. Helsinki: Säteilyturvallisuuslaitos; 1977.

Shrimpton PC, Hiller MC, Lewis MA, Dunn M. National survey of doses from CT in the UK: 2003. *The British Journal of Radiology* 2006; 79: 968–980.

Study on European Population Doses from Medical Exposure (Dose Datamed 2). DDM2 Project Report on European Population Dose Estimation. [viitattu 12.3.2014]

<http://ddmed.eu/>

Suutari J. Radiologisten tutkimusten ja toimenpiteiden määrät vuonna 2015. STUK-B-207. Helsinki: Säteilyturvakeskus; 2016.

United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation (UNSCEAR). Effects of ionizing radiation: report to the General Assembly, with scientific annexes. United Nations Publications; 2008.

LIITE 1**SAIRAALAT, JOISSA TEHTIIN ISOTOOPPITUTKIMUKSIA TAI
ANNETTIIN ISOTOOPPIHOITOJA VUONNA 2015**

Docrates Syöpäsairaala
Etelä-Karjalan keskussairaala
HUS-Kuvantaminen, Jorvin sairaala
HUS-Kuvantaminen, Meilahden sairaala
HYKS, Sydän- ja keuhkokeskus, Sydäntutkimusosasto
HYKS, Syöpätautien klinikka
Kainuun keskussairaala
Kanta-Hämeen keskussairaala
Keski-Pohjanmaan keskussairaala
Keski-Suomen keskussairaala
Kuopion yliopistollinen sairaala
Kymenlaakson keskussairaala
Lapin keskussairaala
Länsi-Pohjan keskussairaala
Mikkelin keskussairaala
OYS, Isotooppiosasto
OYS, Syöpätaudit ja sädehoito
Pohjois-Karjalan keskussairaala
Päijät-Hämeen keskussairaala
Satakunnan keskussairaala
Savonlinnan keskussairaala
Seinäjoen keskussairaala
Tampereen yliopistollinen sairaala
TYKS, Isotooppiosasto
TYKS, PET-keskus
Vaasan keskussairaala

LIITE 2

ISOTOOPPITUTKIMUKSET JA -HOIDOT
SAIRAAHOITOPIIREITTÄIN VUONNA 2015

	Väestö	Tutkimusten lukumäärä	Osuus kaikista (%)	Tutkimukset/ 1000 asukasta
Ahvenanmaa	28 983	0	0,0	0,0
Etelä-Karjalan shp	131 155	855	2,0	6,5
Etelä-Pohjanmaan shp	197 371	1 210	2,9	6,1
Etelä-Savon shp	103 278	558	1,3	5,4
Helsingin ja Uudenmaan shp	1 616 321	11 475	27,5	7,1
Itä-Savon shp	43 453	313	0,7	7,2
Kainuun shp	75 324	425	1,0	5,6
Kanta-Hämeen shp	174 710	1 115	2,7	6,4
Keski-Pohjanmaan shp	78 608	512	1,2	6,5
Keski-Suomen shp	251 904	1 628	3,9	6,5
Kymenlaakson shp	171 778	1 429	3,4	8,3
Lapin shp	117 789	893	2,1	7,6
Länsi-Pohjan shp	63 069	442	1,1	7,0
Pirkanmaan shp	526 941	3 843	9,2	7,3
Pohjois-Karjalan shp	168 329	1 810	4,3	10,8
Pohjois-Pohjanmaan shp	407 160	2 173	5,2	5,3
Pohjois-Savon shp	248 129	2 846	6,8	11,5
Päijät-Hämeen shp	212 465	2 223	5,3	10,5
Satakunnan shp	222 957	1 465	3,5	6,6
Vaasan shp	170 212	1 191	2,9	7,0
Varsinais-Suomen shp	477 372	5 333	12,8	11,2
Koko maa	5 487 308	41 739	100,0	7,6

	Väestö	Hoitojen lukumäärä	Osuus kaikista (%)	Hoidot/ 1000 asukasta
Ahvenanmaa	28 983	0	0,0	0,00
Etelä-Karjalan shp	131 155	50	2,4	0,38
Etelä-Pohjanmaan shp	197 371	71	3,3	0,36
Etelä-Savon shp	103 278	84	4,0	0,81
Helsingin ja Uudenmaan shp	1 616 321	698	32,9	0,43
Itä-Savon shp	43 453	13	0,6	0,30
Kainuun shp	75 324	14	0,7	0,19
Kanta-Hämeen shp	174 710	74	3,5	0,42
Keski-Pohjanmaan shp	78 608	27	1,3	0,34
Keski-Suomen shp	251 904	88	4,2	0,35
Kymenlaakson shp	171 778	17	0,8	0,10
Lapin shp	117 789	72	3,4	0,61
Länsi-Pohjan shp	63 069	12	0,6	0,19
Pirkanmaan shp	526 941	151	7,1	0,29
Pohjois-Karjalan shp	168 329	75	3,5	0,45
Pohjois-Pohjanmaan shp	407 160	142	6,7	0,35
Pohjois-Savon shp	248 129	81	3,8	0,33
Päijät-Hämeen shp	212 465	74	3,5	0,35
Satakunnan shp	222 957	90	4,2	0,40
Vaasan shp	170 212	62	2,9	0,36
Varsinais-Suomen shp	477 372	225	10,6	0,47
Koko maa	5 487 308	2 120	100,0	0,39

LIITE 3

AIKUISTEN TUTKIMUKSET VUONNA 2015

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nukliidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Aivot / Hermosto							
AA5CN	Aivoperfuusion gammakuvaus	Tc-99m	ECD	706 (671–740)		2	2
		Tc-99m	HM-PAO	683 (430–764)		6	31
AA5DP	Aivojen hapenkulutuksen/aineenvaihdunnan PET	C-11	PIB	483		1	34
		C-11	raklopridi	365		1	16
		F-18	DOPA	210		1	18
AA5DR	Aivojen hapenkulutuksen tai aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	metioniini	430 (416–444)	17 (6–27)	2	8
		F-18	DOPA	222	27	1	2
		F-18	FDG	210 (169–287)	59 (6–82)	6	420
		F-18	FLUTEMETAMOLI	186	153	1	12
AA5EN	Aivoreseptoreiden tai kuljettajaproteiinien gammakuvaus	I-123	DaTSCAN	184 (170–211)		17	905
		I-123	epidepridi	133 (110–189)		3	7
		I-123	β-CIT	170 (150–185)		4	344
AA5ER	Aivojen reseptoreiden/transportterien PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	karfentaniili	250	6	1	26
		F-18	FLUTEMETAMOLI	183		1	2
		Ga-68	DOTANOC	118	27	1	1
AA5LP	Aivojen reseptoreiden/transportterien laaja PET	C-11	MADAM	501		1	9
		C-11	PBR28	492		1	56
AA5AS	Aivojen hapenkulutuksen suppea PET-magneettitutkimus	C-11	PIB	515		1	1
AA5DP	Aivojen hapenkulutuksen/aineenvaihdunnan PET	C-11	PIB	483 (454–517)	16 (6–27)	2	47
AA5EP	Aivojen reseptoreiden/transportterien PET	C-11	PK	468		1	14

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nukliidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
AA5EQ	Aivojen reseptoreiden tai kuljettajaproteiinien SPET ja matala-annos-TT	I-123	DaTSCAN	184	479	1	1
AA5JS	Aivojen aineenvaihdunnan laaja PET-magneettitutkimus	F-18	DOPA	266		1	1
AA5KS	Aivojen aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	C-11	metioniini	400		1	8
AA5QN	Aivojen reseptoreiden tai kuljettajaproteiinien SPET ja matala-annos-TT	I-123	DaTSCAN	189	140	1	4
AA5SP	Aivojen reseptoreiden/transporterien erittäin laaja PET	F-18	FMPEP-d2	201		1	19
AA5SR	Aivojen reseptoreiden/transporterien PET-TT	C-11	PBR28	406	6	1	6
AA5VN	Aivoperfuusion gammakuvaus videovalvonnassa	Tc-99m	HM-PAO	720	84	1	18
AE3CP	Aivojen aktivaation PET	O-15	vesi	1 860		1	76
AR1AS	Aivojen aineenvaihdunnan PET-MRI, suppea	C-11	karfentaniili	502		1	18
Endokrinologiset tutkimukset							
BA1AN	Kilpirauhasen gammakuvaus	I-123	jodidi, otto 35 %	15 (12-20)		3	13
		I-131	jodidi	184 (74-185)		2	287
		Tc-99m	perteknaatti	121 (20-409)		10	42
BA1AQ	Kilpirauhasen SPET ja matala-annos-TT	I-123	jodidi	188	203	1	11
		Tc-99m	perteknaatti	102 (80-110)	16 (2-54)	2	11
BA1MN	Kilpirauhasen gammakuvaus ja laskenta	I-123	jodidi	13		1	16
BB1AN	Lisäkilpirauhasen gammakuvaus 1 isotoopilla	Tc-99m	MIBI	611 (500-750)		3	19
BB1AQ	Lisäkilpirauhasen SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	MIBI	690 (500-750)	222 (2-268)	9	39
BB1BN	Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus 2 isotoopilla	Tc-99m	MIBI	698 (440-750)		10	384
		I-131	jodidi	18 (10-34)			
BB1BQ	Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus, 2 isotooppia, SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	MIBI	693 (500-750)	170 (2-648)	15	504
		I-131	jodidi	19 (10-34)			

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nukliidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TI-annos ja vaihteluväli (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
BC1AN	Lisämunaiskuoren gammakuvaus	I-131	norkolesteroli	24		1	4
BC1AQ	Lisämunaiskuoren SPET ja matala-annos-TT	I-131	norkolesteroli	40		1	1
BC1DR	Lisämunaisten aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	metomidaatti	440	63	1	8
BC5AQ	Kromaffiini kudoksen SPET ja matala-annos-TT	I-123	MIBG	345 (140-400)	22 (86-216)	5	14
JN5AQ	Kilpirauhasmetastaasin SPET ja matala-annos-TT	I-131	jodidi	183 (183-185)	83 (80-90)	3	33
JN5PN	Kilpirauhasmetastaasin gammakuvaus (koko keho)	I-131	jodidi, otto 0 %	185	12	2	51
BA1AQ	Kilpirauhasen SPET ja matala-annos-TT	I-123	jodidi, otto 0 %	53 (11-250)		2	17
BA1AQ	Kilpirauhasen SPET ja matala-annos-TT	I-131	jodidi, otto 0 %	188 (150-373)		5	64
BB1SN	Lisäkilpirauhasen SPET-gammakuvaus	I-131	jodidi	150	72 (59-279)	2	135
BB1SN	Lisäkilpirauhasen SPET-gammakuvaus	Tc-99m	MIBI	17		1	15
Hengityselimistö							
GD1CN	Keuhkoperfuusion gammakuvaus	Tc-99m	MAA	144 (110-162)		12	321
GD1CQ	Keuhkoperfuusion SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	MAA	141 (110-162)	60 (2-87)	6	146
GD1FN	Keuhkoventilaation gammakuvaus	Tc-99m	Technegas	35 (20-55)		9	332
GD1FQ	Keuhkoventilaation SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	Technegas	39 (21-55)	51 (2-83)	4	91
GD1UN	Keuhkoperfuusion SPET	Tc-99m	MAA	146 (110-162)		8	536
GD1UN	Keuhkoperfuusion SPET, 2 lääkeainetta	Tc-99m	MAA / Tc-99m	79 (50-150) 128 (74-150)		2	238
GD1ZN	Maksa-keuhko oikovirtauksen gammakuvaus	Tc-99m	MAA	150		1	1
GD2FN	Keuhkojen alueellisen toiminnan gammakuvaus	Tc-99m	MAA	138 (126-150)		5	79
GD2SN	Keuhkoventilaation SPET	Tc-99m	Technegas	55 (25-74)		8	698
GD1QN	Perfuusion ja ventilaation gammakuvaus	Tc-99m	MAA	39 (30-50) 143 (142-160) 50 (50-50)		3	333

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TI-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Kasvainten kuvantaminen							
BC5AN	Kromaffiinkudoksen/adrenergisen kudoksen gammakuvaus (MIBG)	I-123	MIBG	330 (180–400)		6	12
EP1DR	Kaulan aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	EF5	668	59	1	11
EP1JR	Kaulan aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	metioniini	436	573	1	1
JN4DR	Keskikehon (kulmakarvoista munuaistasolle) aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografia-tutkimus	C-11	metioniini	433	575	1	21
JN4JR	Koko kehon aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	322 (240–335)	391 (122–400)	3	116
JN4KR	Koko kehon aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	328 (322–330)	323 (170–370)	2	1 923
JN5DR	Yläkehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	322	367	1	401
JN5ER	Koko kehon reseptoreiden PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	asettaatti	772	318	1	30
JN6DR	Koko kehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	metioniini	439	546	1	29
		F-18	DOPA	244	318	1	30
		F-18	FDG	298 (240–365)	245 (207–335)	6	2 729
		Ga-68	DOTANOC	137 (110–155)	309 (214–398)	4	350
		Ga-68	DOTATOC	158 (149–178)	83	2	27
		F-18	DOPA	296	32	1	3
		F-18	FDG	350 (280–379)	158 (6–310)	4	185

Koodi	Isotooppi tutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
JN7AQ	Somatostatiini reseptoreiden SPET ja matala-annos-TT	In-111	oktreotidi	160 (110–220)	105 (60–140)	6	48
PJ1AN	Imuteiden gammakuvaus	Tc-99m	Tektrotyd	754 (750–800)	47	2	14
PJ5AN	Vartijaimusolmukkeen paikantaminen gammakuvauksella	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	86 (20–126)		10	207
PJ5AQ	Vartijaimusolmukkeen SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	69 (30–130)		20	4583
PJ5SN	Vartijaimusolmukkeen paikantamis-SPET	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	52 (2–124)	64 (2–160)	11	740
XX1AR	Suppean alueen aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	246 (240–280)	45	2	7
XX1XR	Muu PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	240	25	1	1
XX1XR	Muu PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FES	393	419	1	5
EP1AQ	Kaulan SPET ja matala-annos-TT	I-131	jodidi	1942	279	1	39
EP1DS	Kaulan alueen aineenvaihdunnan PET-magneettitutkimus	C-11	metioniini	410		1	28
EP1JS	Kaulan alueen aineenvaihdunnan laaja PET-MT	F-18	FDG	362		1	1
EP1KS	Kaulan alueen aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	273		1	2
JN5DS	Kehon aineenvaihdunnan PET-magneettitutkimus	C-11	metioniini	203		1	3
JN5JS	Kehon aineenvaihdunnan laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	441		1	3
		F-18	FDG	448		1	46
		C-11	metioniini	410		1	11
		F-18	DOPA	257		1	1

Koodi	Isotooppi tutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
JN5KS	Kehon aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	F-18	DOPA	267		1	1
JN6JR	Koko kehon aineenvaihdunnan laaja (päälaelta jalkaterään) PET-tietokonetomografia-tutkimus	F-18	FDG	282	504 (495–505)	1	2
JR1BS	Kehon reseptoreiden/transporttereiden laaja PET-magneettitutkimus	Ga-68	DOTANOC	118		1	1
JR1FS	Kehon reseptoreiden/transporttereiden PET-magneettitutkimus	Ga-68	DOTANOC	149		1	2
PJ1SN	Imuteiden SPET	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	91		1	2
XX1XR	Muu PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	200		1	160
Luusto ja pehmytosat							
JN6AN	Tulehduspesäkkeen gammakuvaus (koko keho)	Tc-99m	monoklonaalinen vasta-aine (LeukoScan)	927 (900–1 000)		4	13
JN6AQ	Tulehduspesäkkeen SPET ja matala-annos-TT (koko keho)	Tc-99m	leukosyytit	309 (259–600)	97 (60–180)	5	116
JN6BQ	Tulehduspesäkkeen laaja SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	monoklonaalinen vasta-aine (LeukoScan)	900	116	1	2
JN6PN	Tulehduspesäkkeen gammakuvaus soluleimauksella (koko keho)	In-111	granulosyytit	425		1	2
JN6SN	Tulehduspesäkkeen SPET	Tc-99m	leukosyytit	303 (100–800)		15	357
JN7AN	Somatostaatiinireseptoreiden gammakuvaus	In-111	oktreotidi	257		1	2
NK4AN	Niveleiden gammakuvaus	Tc-99m	Tektrotyd	410		1	1
NK6AN	Luuston gammakuvaus	Tc-99m	nanokolloidi fosfaattit ja fosfonaatit	171 (110–220) 811 (740–820) 555 637 (550–720)		7 2 3 22	41 17 91 7819

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
NK6AQ	Luuston SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	672 (564–800)	115 (2–648)	13	690
NK6BN	Luuston dynaaminen/useampivaiheinen gammakuvaus	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	654 (550–800)		14	342
NK6BQ	Luuston laaja SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	661 (632–800)	215 (65–1 296)	4	56
NK6DR	Luuston aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	NAF	241 (241–277)	689 (686–1 271)	2	189
NK6PN	Luuyltimen gammakuvaus	Tc-99m	nanokolloidi	370		1	1
NK6SN	Luuston SPET rajatuille alueille	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	322		10	730
NK6SN	Luuston SPET lisäkuvausena	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	624 (600–800)		10	730
NK7SN	Luuston koko kehon SPET	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	694 (632–727)		3	239
NK1DR	Lihaksen aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	O-15	vesi	865	45	1	13
Ruuanseulatuselimistö							
EL3AN	Sylkirauhasen gammakuvaus	Tc-99m	perteknettaatti	185		1	12
JC2FN	Ruokatorven toiminnan gammakuvaus	Tc-99m	DTPA	11 (6–11)		2	30
		Tc-99m	kolloidi	5		1	3
JD1FN	Mahalaukun toiminnan gammakuvaus, 2 isotooppia	Tc-99m	DTPA	56 (51–80)		4	51
		In-111	kloridi	12 (10–12)			
JD1FN	Mahalaukun toiminnan gammakuvaus	Tc-99m	kolloidi	25 (20–41)		5	28
		Tc-99m	Pulmocis	20		1	3
JF1PN	Ektooppisen mahalaukun limakalvon gammakuvaus	Tc-99m	perteknettaatti	379 (50–485)		5	15
JF4PN	Suolistoverenvuodon gammakuvaus	Tc-99m	erytrosyytit	560		1	1
JJ1AQ	Maksan SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	kolloidi	150	132	1	1
JK3AN	Sappiteiden gammakuvaus	Tc-99m	IDA-johdannaiset	153 (146–203)		4	29

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
JK3MN	Sappihappojen imeytymistutkimus	Se-75	SeHCAT	0,39 (0,30-0,77)		15	266
JF4PQ	Suolistoverenvuodon SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	erytrosyytit	550	147	1	1
JJ1AN	Maksan gammakuvaus	Tc-99m	kolloidi	150		1	1
JK3PN	Sappirefluksiin gammakuvaus	Tc-99m	IDA-johdannaiset	193		1	2
Verenkiertoelämä							
FM1CN	Sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa	Tc-99m	MIBI lepo	250		1	3
		Tc-99m	tetrofosmiini lepo	602 (571-700)		4	199
FM1CQ	Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos-TT levossa	Tc-99m	MIBI lepo	554 (300-600)	43 (33-90)	5	157
		Tc-99m	tetrofosmiini lepo	534 (300-600)	26 (16-64)	7	372
FM1CR	Sydämen perfuusion PET-tietokonetomografiatutkimus	O-15	vesi	1 033	65	1	111
FM1FN	Sydämen pumpputoiminnan gammakuvaus, tasapainotila	Tc-99m	erytrosyytit	623 (550-748)		7	1 425
		Tc-99m	HSA	765 (732-769)		2	51
FM1JR	Sydämen aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	293 (240-375)	147 (70-228)	6	312
FM1TQ	Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos-TT levossa ja rasiuksessa	Tc-99m	MIBI lepo	649 (546-740)	108 (33-180)	3	106
		Tc-99m	MIBI rasiitus	375 (300-493)			
		Tc-99m	tetrofosmiini lepo	600 (250-750)	75 (2-118)	10	1 787
		Tc-99m	tetrofosmiini rasiitus	444 (250-900)			
FM1TR	Sydämen perfuusion laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	O-15	vesi	814	64	1	53

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TI-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
FM2CN	Sydänlihasperfuusion gammakuvaus rasituksessa	Tc-99m	MIBI rasitus	740		1	3
		Tc-99m	tetrofosmiini rasitus	617 (300–661)		5	740
FM2CQ	Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos-TT rasituksessa	Tc-99m	MIBI rasitus	562 (493–740)	59 (33–90)	3	21
		Tc-99m	tetrofosmiini rasitus	494 (250–725)	34 (2–86)	8	609
FM2FN	Sydämen oikovirtauksen gammakuvaus	Tc-99m	pertekneetaatti	405 (174–747)		10	140
FM3CN	Sydänlihasperfuusion gammakuvaus levossa ja rasituksessa	Tc-99m	MIBI lepo	429 (250–700)		4	109
		Tc-99m	MIBI rasitus	657 (300–900)			
		Tc-99m	tetrofosmiini lepo	532 (336–659)		2	28
		Tc-99m	tetrofosmiini rasitus	685 (659–725)			
		Tl-201	ioni	113		1	637
FM1AN	Sydämen gammakuvaus (esim. lihasvaurio)	Tc-99m	tetrofosmiini lepo	681		1	557
		Tl-201	ioni	113		1	637
FM1CQ	Sydänlihaksen perfuusion SPET ja matala-annos-TT levossa	Tc-99m	MIBI lepo	720	180	1	14
			MIBI rasitus	300			
FM1DR	Sydämen aineenvaihdunnan PET-TT	F-18	FDG	358	109	1	28
FM1JS	Sydämen aineenvaihdunnan laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	254		1	12
FM1KS	Sydämen aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	250		1	1
PD4AN	Alaraajan valtimoverenkierron gammakuvaus	Tc-99m	pertekneetaatti	731		1	1
PJ6AN	Maitiaisnestekierron gammakuvaus	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	100		1	1

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos ja vaihteluväli (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Virtsaa- ja sukupuolielimet							
KA1AN	Munuaisparenkyymin gammakuvaus	Tc-99m	DMSA	34 (8–80)		3	6
KA1FN	Munuaistoiminnan gammakuvaus (myös diureettitehosteina)	Tc-99m	DTPA	318 (296–322)		2	36
KA1SN	Munuaisparenkyymin SPET	Tc-99m	MAG3	108 (70–150)		19	1 555
KB1FN	Virtsan refleksin gammakuvaus, radiolääke virtsakatetrin kautta	Tc-99m	DMSA	67		1	4
KB2FN	Virtsan refleksin gammakuvaus virtsaan erityyväällä radiolääkkeellä	Tc-99m	persteknetaatti	62 (37–74)		2	6
KE1DR	Eturauhaseen aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	Nephromag	100		1	3
KE1JR	Eturauhaseen aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FCH	327 (210–380)	518 (6,3–802)	8	325
Muut kuvantamistutkimukset							
CC1AN	Kyynelteiden gammakuvaus	Tc-99m	persteknetaatti	204 (196–290)	414 (183–435)	2	47
DM1AN	Nenän sivuonteloiden värekarvatoiminnan gammakuvaus	Tc-99m	FCH	210	85	1	20
Ei-kuvantamistutkimukset							
KA1MN	Glomerulusten suodatusnopeuden (GFR) mittaus	Cr-51	EDTA	4,8 (2,0–8,0)		5	444
WW5MN	Punasolutilavuuden määrittäminen isotooppimenetelmällä	Tc-99m	DTPA	39 (35–296)		3	60
KA1XN	Glomerulusten suodatusnopeuden mittaus (vain laskenta)	Cr-51	erytrosyytit	7		2	4
				3		1	39

LIITE 4

LASTEN TUTKIMUKSET VUONNA 2015

Koodi	Isotooppi tutkimus	Radionukliidi	Kemiallinen muoto	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Aivot / Hermosto					
AA5DR	Aivojen hapenkulutuksen tai aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	metioniini	1	1
AA5VN	Aivoperfuusion gammakuvaus videoavolonnassa	F-18	FDG	2	19
Endokrinologiset tutkimukset					
BB1BN	Lisäkilpirauhasen laaja gammakuvaus 2 isotoopilla	Tc-99m	MIBI / I-123 jodidi	1	1
BC5AQ	Kromaffiini kudoksen SPET ja matala-annos-TT	I-123	MIBG	1	2
Hengityselimistö					
GD1QN	Perfuusion ja ventilaation gammakuvaus	Tc-99m	Technegas	1	3
Kasvainten kuvantaminen					
BC5AN	Kromaffiini kudoksen/adrenergisen kudoksen gammakuvaus (MIBG)	I-123	MIBG	4	28
BC5SN	Kromaffiini kudoksen SPET	I-123	MIBG	1	2
JN4DR	Keskikehon (kulmakarvoista munuaistason) aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	1	1
JN4JR	Koko kehon aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	2	27
JN5DR	Yläkehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	DOPA	1	5
JN5ER	Koko kehon reseptoreiden PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	3	21
JN6DR	Koko kehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	Ga-68	DOTANOC	1	1
PJ1AN	Imuteiden gammakuvaus	F-18	DOPA	1	3
PJ5AN	Vartijaimusolmukkeen paikantaminen gammakuvauksella	F-18	FDG	2	7
		Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	1	2
		Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	1	1

Koodi	Isotooppi tutkimus	Radionuklidi	Kemiallinen muoto	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Luuosto ja pehmytosat					
JN6PN	Tulehduspesäkkeen gammakuvaus soluleimauksella (koko keho)	In-111	granulosyytit	2	2
NK6AN	Luuoston gammakuvaus	Tc-99m Tc-99m	leukosyytit fosfaattit ja fosfonaatit	1 10	1 83
NK6AQ	Luuoston SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	2	2
NK6BN	Luuoston dynaaminen/useampivaiheinen gammakuvaus	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	5	25
NK6BQ	Luuoston laaja SPET ja matala-annos-TT	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	2	2
NK6SN	Luuoston SPET lisäkuvauksena	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	1	6
NK7SN	Luuoston koko kehon SPET	Tc-99m	fosfaattit ja fosfonaatit	1	3
Muut kuvantamistutkimukset					
XX7XT	Radiolääkeinjektio	Tc-99m	nanokolloidi, injektio kudokseen	1	1
Ruuansulatuserelimistö					
JD1FN	Mahalaukun toiminnan gammakuvaus	Tc-99m	DTPA / In-111 kloridi	2	3
JF1PN	Ektooppisen mahalaukun limakalvon gammakuvaus	Tc-99m	perteknetaatti	6	26
JK3AN	Sappiteiden gammakuvaus	Tc-99m	IDA-johdannaiset	4	10
JK3MN	Sappihappojen imeytymistutkimus	Se-75	SeHCAT	1	2
Verenkiertoelämä					
FM2FN	Sydämen oikovirtauksen gammakuvaus	Tc-99m	DTPA	1	2
		Tc-99m	perteknetaatti	2	8
Virtsan- ja sukupuolielimet					
KA1AN	Munuaisparenkyymin gammakuvaus	Tc-99m	DMSA	5	69
KA1FN	Munuaistoiminnan gammakuvaus (myös diureettitehosteina)	Tc-99m	DTPA	1	5
		Tc-99m	MAG3	11	274
KA1SN	Munuaisparenkyymin SPET	Tc-99m	DMSA	3	11

Koodi	Isotooppitutkimus	Radionuklidi	Kemiallinen muoto	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
KA2FN	Munuaistoiminnan gammakuvaus kaptopriiitehosteisena	Tc-99m	MAG3	1	4
KB1FN	Virtsan refluksin gammakuvaus, radiolääke virtsakatetrin kautta	Tc-99m	pertekmetaatti	8	58
KB2FN	Virtsan refluksin gammakuvaus virtsaan erittyvällä radiolääkkeellä	Tc-99m	Nephromag	1	1
KF2FN	Virtsan refluksin gammakuvaus virtsaan erittyvällä radiolääkkeellä	Tc-99m	Nephromag	1	2
Ei-kuvantamistutkimukset					
KA1MN	Glomerulusten suodatusnopeuden (GFR) mittaus	Cr-51	EDTA	3	108
WW7MN	Trombosyyttien elinikämittaus isotooppimenetelmällä	Tc-99m	DTPA	1	30
WW7NN	Trombosyyttien elinkertymämittaus isotooppimenetelmällä	In-111	trombosyytit	1	3
KA1XN	Glomerulusten suodatusnopeuden mittaus (vain laskenta)	Cr-51	trombosyytit	1	1
WW3NN	Albumiinin menetys suoleen isotooppimenetelmällä	Tc-99m	EDTA	1	298
			HSA	1	1

LIITE 5

TIEEELLISET TUTKIMUKSET VUONNA 2015

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinenmuoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Aivot / Hermosto							
AA5DR	Aivojen hapenkulutuksen tai aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	356	6,19	1	8
		F-18	FLORBETABEN	322	88,35	1	7
		F-18	FLUTEMETAMOLI	189	6,2	1	19
AA5JR	Aivojen aineenvaihdunnan laaja PET-TT	C-11	FLUTEMETAMOLI	190	18,58	1	6
		F-18	FDG	188	49,55	1	15
AA5JS	Aivojen aineenvaihdunnan laaja PET-magneettitutkimus	F-18	DOPA	266		1	1
AA5AS	Aivojen hapenkulutuksen suppea PET-magneettitutkimus	C-11	PIB	515		1	37
		F-18	FDG	197		1	19
AA5LR	Aivojen reseptoreiden/transporttereiden laaja PET-TT	C-11	CARFENTANIL_GADO	501	6,19	1	30
AR1QS	Aivojen reseptoreiden/transporttereiden erittäin laaja PET-magneettitutkimus	C-11	CARFENTANIL_GADO	262		1	28
Kasvainten kuvantaminen							
EP1JR	Kaulan aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	C-11	TMSX	626	50,55	1	5
JN5DR	Yläkehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	240	207,2	1	1
JN5KS	Kehon aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	282		1	10
HA1DS	Rintarauhasen aineenvaihdunnan PET-magneettitutkimus	O-15	H2O	457		1	4
JN2DS	Alavatsan aineenvaihdunnan PET-magneettitutkimus	C-11	ACETATE_GADO	696		1	16
JN4KR	Koko kehon aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	Ga-68	SITRAATTI	207	150,71	1	2
JN5AS	Kehon aineenvaihdunnan suppea PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	263		1	6

Koodi	Isotooppi tutkimus	Radio-nuklidi	Kemiallinenmuoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus (MBq)	Keskimäärin käytetty TT-annos (mGy·cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
JN5CS	Kehon perfuusion PET-MRI	O-15	H2O	560		1	65
JN5DR	Yläkehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	284	669,84	1	18
JN5ER	Koko kehon reseptoreiden PET-tietokonetomografiatutkimus	Ga-68	BOMBESIN	154	331,9	1	5
JN5JS	Kehon aineenvaihdunnan laaja PET-magneettitutkimus	C-11	metioniini	410		1	11
JN5SR	Yläkehon reseptoreiden erittäin laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	332		1	24
JN6DR	Koko kehon aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FMPEP-d2	153	270,3	1	17
JN6KS	Kehon (päälaelta jalkaterään) aineenvaihdunnan erittäin laaja PET-magneettitutkimus	F-18	FDG	146		1	6
Luusto ja pehmytosat							
NK6AN	Luuston gammakuvaus	Tc-99m	fosfaatit ja fosfonaatit	591		2	35
NK1CR	Lihaksen perfuusion PET-tietokonetomografiatutkimus	O-15	H2O	325		1	4
NK1DR	Lihaksen aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	O-15	H2O	851	45,03	1	16
Verenkiertoelämä							
FM1JR	Sydämen aineenvaihdunnan laaja PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FDG	311	710,77	1	8
FM1CR	Sydämen perfuusion PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FTHA	177	45,52	1	10
JN5PS	Kehon veritilavuuden PET-MRI	O-15	CO	500	49,53	1	5
				619		1	29

Koodi	Isotooppitutkimus	Radio- nuklidi	Kemiallinenmuoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus (MBq)	Keskimäärin käytetty TI-annos (mGy-cm)	Laboratorioiden lukumäärä	Tutkimusten lukumäärä
Virtsa- ja sukupuolielimet							
KE1DR	Eturauhasen aineenvaihdunnan PET-tietokonetomografiatutkimus	F-18	FACBC	381	168,91	1	10

LIITE 6

ISOTOOPPIHOIDOT VUONNA 2015

Koodi	Isotooppihoito	Radionuklidi	Kemiallinen muoto	Keskimäärin käytetty aktiivisuus ja vaihteluväli (MBq)	Laboratorioiden lukumäärä	Hoitojen lukumäärä
XX7AT	Radiolääkehoito	Ra-223	dikloridi	4 (3,5–5,0)	11	240
XX7BT	Radiofosforihoito	P-32	fosfaatti	146 (122–244,5)	16	228
XX7CT	Radiojodihoito, kilpirauhaskudos, liikatoiminta	I-131	jodidi	659 (5–800)	20	942
XX7CT	Radiojodihoito, kilpirauhaskudos, syöpä	I-131	jodidi	2 488 (185–3 700)	20	569
XX7FT	Radioyttriumhoito leimatulla vasta-aineella	Y-90 Y-90	Zevalin	917 (819–1112) 1 500	2 1	3 2
XX7GT	Radioyttrium SIRT (selective internal radioation therapy) -hoito	Y-90	mikropallot	1 579 (1 500–1 980)	3	9
XX7KT	Radiosamariumhoito	Sm-153	EDTMP	2 710 (2 570–3 200)	5	10
XX7XT	Radiolääkeinjektio	Ra-223	dikloridi	3,5	1	1
XX9XT	Muu radiologinen toimenpide	90Y, 186Re, 169Er			1	6
XX9XT	Muu radiologinen toimenpide	Lu-177	DOTATATE	7 400	1	19
XX9XT	Muu radiologinen toimenpide	Lu-177	oktreotaatti	5 533	1	91

STUK-B sarjan julkaisuja

STUK-B 227 Liukkonen J (toim.). Isotooppi-tutkimukset ja -hoidot Suomessa 2015.

STUK-B 226 Vesterbacka P (toim.). Ympäristön säteilyvalvonta Suomessa. Vuosiraportti 2017. – Strålningsövervakning av miljön i Finland. Årsrapport 2017. – Surveillance of Environmental Radiation in Finland. Annual Report 2017.

STUK-B 225 Kainulainen E (ed.). Regulatory oversight of nuclear safety in Finland. Annual report 2017.

STUK-B 224 Pastila R (toim.). Säteilyn käyttö ja muu säteilylle altistava toiminta. Vuosiraportti 2017.

STUK-B 223 Kainulainen E (toim.). Ydinenergian käytön turvallisuusvalvonta. Vuosiraportti 2017.

STUK-B 222 Okko O (ed.). Implementing nuclear non-proliferation in Finland. Regulatory control, international cooperation and the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty. Annual report 2017.

STUK-B 221 Julin S (toim.). Varautuminen säteilytilanteisiin ja poikkeavat tapahtumat. Kolmannesvuosiraportti 3/2017.

STUK-B 220 Julin S (toim.). Varautuminen säteilytilanteisiin ja poikkeavat tapahtumat. Kolmannesvuosiraportti 2/2017.

STUK-B 219 Nylund R. Pulssiröntgenlaitteet teollisuus- ja tutkimuskäytössä.

STUK-B 218 Joint Convention on the Safety of Spent Fuel Management and on the Safety of Radioactive Waste Management. 6th Finnish National Report as referred to in Article 32 of the Convention.

STUK-B 217 Pastila R (ed.). Radiation practices. Annual report 2016.

STUK-B 216 Julin S (toim.). Varautuminen säteilytilanteisiin ja poikkeavat tapahtumat. Kolmannesvuosiraportti 1/2017.

STUK-B 215 Vesterbacka P (toim.). Ympäristön säteilyvalvonta Suomessa. Vuosiraportti 2016. – Strålningsövervakning av miljön i Finland. Årsrapport 2016. – Surveillance of Environmental Radiation in Finland. Annual Report 2016.

STUK-B 214 Kainulainen E (ed.). Regulatory oversight of nuclear safety in Finland. Annual report 2016.

STUK-B 213 Pastila R (toim.). Säteilyn käyttö ja muu säteilylle altistava toiminta. Vuosiraportti 2016.

STUK-B 212 Kainulainen E (toim.). Ydinenergian käytön turvallisuusvalvonta. Vuosiraportti 2016.

STUK-B 211 Okko O (ed.). Implementing nuclear non-proliferation in Finland. Regulatory control, international cooperation and the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty. Annual report 2016.

STUK-B 210 Julin S (toim.). Varautuminen säteilytilanteisiin ja poikkeavat tapahtumat. Kolmannesvuosiraportti 3/2016.

STUK-B 209 Julin S (toim.). Varautuminen säteilytilanteisiin ja poikkeavat tapahtumat. Kolmannesvuosiraportti 1-2/2016.

STUK-B 208 Lehto J. Säteilyturvallisuus hiukkaskiihdyttimien käytössä.

STUK-B 207 Suutari J (toim.). Radiologisten tutkimusten ja toimenpiteiden määrät vuonna 2015.

STUK-B 206 Pastila R (ed.). Radiation practices. Annual report 2015.

STUK-B-raportit STUKin verkkosivuilla:
www.stuk.fi/julkaisut/valvontaraportit

Laippatie 4, 00880 Helsinki
Puh. (09) 759 881, fax (09) 759 88 500
www.stuk.fi

ISBN 978-952-309-410-9 (pdf)
ISSN 2243-1896
Helsinki 2019